

OPONENTSKÝ POSUDEK

Jméno disertanta/disertantky:	JUDr. Matěj Benda
Téma práce:	Bezpečnost civilního letectví v mezinárodním a evropském leteckém právu
Rozsah práce:	154 stran plus seznam použitých zkratk a zdrojů, přílohy, abstrakt a seznam klíčových slov, resp. dle autora vlastní text práce, včetně poznámek pod čarou, má 448 626 znaků včetně mezer.
Datum odevzdání práce:	6. 3. 2024

1. Aktuálnost (novost) tématu

Téma je aktuální ve světle současné globální situace ve světě, kdy vlivem pandemie Covid-19, válečných konfliktů či terorismu a dalších hrozeb je třeba zajistit efektivními prostředky bezpečnost leteckého provozu. Práce pojednává o zásadních právních aspektech bezpečného pohybu osob leteckou dopravou. Naše země zanechala stopu již na začátku snah o harmonizaci právní úpravy bezpečnosti letecké dopravy, když za (tehdy ještě okupované) Československo podepsal mezinárodní úmluvu o civilní letecké dopravě Generál Karel Janoušek již v roce 1944. Také legendární válečný pilot Generál František Fajtl působil po určitou dobu jako inspektor Státní letecké inspekce (dnes ÚCL) pro vyšetřování leteckých havárií, mj. v kanadském Ganderu a vysloužil si tam uznání za profesionalitu a vysokou odbornost. Jinými slovy česká stopa v letectví je pevně zakotvena a je důležité, že se bezpečnosti letecké dopravy věnuje nadále i výzkum právní. Statistiky počtu přepravených osob poskytnutých autorem práce potvrzují důležitost a dominanci tohoto typu dopravy v celosvětovém měřítku. Novost tématu pak demonstrovuje snaha autora nejen postihnout veškerou relevantní úpravu, která se k tématu vztahuje, ale sám autor vznáší vlastní podněty a návrhy na její vylepšení.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

V případě letecké dopravy jde o aktivitu s mezinárodním prvkem a moderní letecké právo, jak vyplývá z obsahu práce, se značně opírá o mezinárodní úmluvy a dokumenty, resp. dochází tak ke snaze harmonizovat společné cíle. Právo EU nezůstává stranou a je jedním z hlavních zdrojů regulace bezpečnosti letecké dopravy. Z práce je patrné, že jde o velmi spletitou síť právních zdrojů a orientovat se v nich vyžaduje přehled nejen o jejich obsahu, ale také o vztazích, nadřazenosti jednotlivých norem či o praxi v podobě precedentů v jednotlivých státech.

3. Formální a systematické členění práce

Po formální stránce je práce vybudována na logickém základu. Autor nejprve popisuje právní a institucionální rámec mezinárodní letecké dopravy ve světle pramenů mezinárodního, evropského a vnitrostátního práva a také funkčnost mezinárodních organizací v oblasti civilního letectví. Zabývá se mj. pojmoslovím (rozlišování termínů *security* a *safety*), charakteristikou letadel, odborností leteckého personálu, sankčním mechanismem na vynucování norem leteckého práva a kriticky je hodnotí, resp. navrhuje i nová řešení. Práce obhazuje, jaká agenda by byla ideálně šita na míru té či oné organizaci při progresivním rozvoji letecké bezpečnosti, jelikož řada mechanismů byla založena před mnoha lety a je třeba čelit efektivně novým výzvám. Kritický pohled autor vyjadřuje na mnoha místech práce. V druhé kapitole se například zabývá výčtem protiprávních činů v civilním letectví definovaných v mezinárodně-právním měřítku a navrhuje příslušné změny a revize, včetně zavedení již výše zmíněného lepšího systému vymáhání závazků

plynoucích z mezinárodních smluv. V třetí kapitole se autor zabývá provozní bezpečností a opatřeními proti šíření nakažlivých nemocí nebo nástroji vyšetřování leteckých nehod. V neposlední řadě se práce věnovala i právům samotných cestujících, resp. oprávněných osob a příbuzných obětí leteckých nehod/incidentů a databázi leteckých nehod. Nechybí ani výklad o vnitrostátní úpravě problematiky v ČR.

4. Vyjádření k práci

Z textu práce vyplývá, že se autor problematice dlouhodobě věnuje a orientuje se v řadě dokumentů. Představuje detailně pestrou paletu mechanismů zajištění bezpečnosti letového provozu. Provádí i komparaci různých právních úprav. Z hlediska stylistiky je práce velmi čtivá a pro čtenáře srozumitelná.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Celkově lze považovat vytyčené cíle za splněné.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Z práce je patrné, že byla zpracována samostatně.
Logická stavba práce	Práce je členěna logicky a přehledně.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Autor práce použil dostatečné množství cizojazyčných zdrojů a citací.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Autor práce provedl vlastní zhodnocení a analyzoval danou problematiku ve velmi uspokojivé hloubce.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Úprava práce je vyhovující, bez vad.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková a stylistická úroveň odpovídá nárokům rigorózní práce. Autor plynule a zároveň přehledně spojuje zjištěné informace z literatury a reálné situace s vlastním názorem a doporučením, včetně návrhů na vylepšení stávající úpravy.

6. Přípomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Dovede si autor představit fungování světového specializovaného rozhodčího soudu pro bezpečnost civilního letectví s ohledem na zřejmě nevyhovující stav vymáhání plnění závazků států dle stávající úpravy?

Doporučení/nedoporučení k obhajobě	práce	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
---	--------------	---

V Praze dne 14. 5. 2024

JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D. (oponent)